

ყოველ დღე ორშაბათს გარდა

კელაქცია: სოლოლაქზე, ბაღის ქუჩაზე, მელოქი შვილის სახლში, № 43 კანტორა კელაქციისა: მელოქი შვილის სტამბაში, შანოვის ქუჩაზე.

ხელის-მოწერა: მიიღება კანტორაში. ბარეშე მცხოვრებთათვის: ВЪ Типографіи. Въ редакцію газ. „Дრობა“.

გაზეთის ღირსი: მთელი წლითა—8 მან., ნახევარ წლითა—4 მან. და 50 კაპ., ოთხის თვის—3 მან., ერთის თვისა—1 მან.

განცხადება: მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხურს და სხვ. ენებზე.

ზასი განცხადებისა: სომხურ ენით ასოზე—1 კაპ., ასო-მთავრულით სტრიქონზე—8 კაპ., ჩვეულებრივის ციკლოთი—5 კაპ., პატ. რა—4 კაპ.

კელაქციის უფლება აქვს გაასწავროს და შეამოკლოს დასაბეჭდათ გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდელი სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

დროება

საქმე ნომერი ღირს შაბათს

გლვთის-მომგლის დღესასწაულის გამო, ხვალ, პარასკევს გაზეთი არ გამოვა.

ოთხი თვის ხელის-მოწერა

„დროებაზე“

1 სექტემბერიდან ამ წლის დამლევამდე

მიიღება თფილისში, „დროების“ რედაქციაში (შანოვის ქუჩაზე, სტ. მელოქი შვილის სტამბაში). სხვა ქალაქებში „დროების“ აგენტებთან.

ზასი ოთხი თვის გაზეთისა—4 მან.

შალაქს გარეშე მცხოვრებთა გაზეთი ამ აღრესით უნდა დაიბარონ: ВЪ Типографіи. Въ редакцію газеты „Дროбна“.

საქმე ნომერი

„დროებისა“

თფილისს გარდა შემდეგ ქალაქებში ისე იღება კიდევ:

- ბორჯომი—რკინის გზის სტანციის ბუფეტში
- ჭუბოტისში: სვიმონ ჩომახიძესთან,
- ტიპოგრაფიაში, ბუღვართან,
- გაქათუბანში—სტანციის ბუფეტში,
- ხაშურში (მხიბილოვში)—სტანციის ბუფეტში და
- ოკუპირებულში—თუმანოვის მაღაზიაში.
- ახალციხისში—უფ. ილ. შარდლოვის მაღაზიაში.

ტელეგრაფები

ბრძოლის ველიდან

(ოფიციალური)

იზდირი, 6 სექტემბერს. იზმაილ-ფაშის კორპუსი, რომელიც დღემდე უსაქმოდ იდგა იგდირის პირ-და-პირ აღრი-ღალის მთაზე, როგორც ეტყობა ახლა ჩვენზე დაცემას აპირებს: დღეს, ღამით, ოსმალებმა ჩამოიტანეს ამ მთიდან ზარბაზნები, გამართეს ბატარეები და დილით დაუწყეს სროლა სოფ. ხალჭალუს, რომელიც ზევი იმდენი მოწინავე ჯარი ღვას. ჩვენი ბატარეებიდან სროლა არ ყოფილა. ზარბაზნი არა გე-ქეს-რა.

ბორჯომი, 5 სექტემბერს. პლევ-

ნოსთან ზარბაზნის სროლა არ შეწყვეტილა. ახალ დღეებზე, გამართული ჩვენი ბატარეები დიდ ენებას აძლევდნენ მტერს.

დღეს, დღის 3 საათზე, ხუთი დღის განმავლობაში ზარბაზნის სროლის შემდეგ, სულეიმან-ფაშას ჯარი მოულოდნელად მიადგა იფრიშით წმ. ნიკოლაის მთას, შიპკოზე; ორი საათის შემდეგ ყველა მხრით მოგვიადგნენ ოსმალოვნი. ორ საათამდე ვაცხარებულნი სროლა იყო; ორ საათზე მტერი უკან დაეაბრუნეთ დიდის ზიანიც, ჩვენც დიდი ზიანი მოგვეცა.

ბუხარესტი, 4 სექტემბერს. ოსმალებმა განიზრახეს 2 სექტემბერს უკანვე წაერთმევა ბრიგადის სიმაგრისა (პლევნასთან); მაგრამ რუმინის ჯარმა უკუაქცია მტერი.

ბელგრადი, 5 სექტემბერს. სერბების ოფიციალური დეპეშა ამბობს, რომ სერბების ჯარები არ მიახლოვებია სამზღვარსაო, ისინი უკანვე დაბრუნდნენ ჩვეულებრივის მანიოვრების შემდეგაო.

ვენა, 6 სექტემბერს. გაზეთი „Presse“ ამბობს, რომ მთავარი კვარტირა დ. თ. მემკვიდრისა სისტოფოში იქნება გადატანილიო.

პრაგოვად იწერებია, რომ ბოლგარიაში 100,000 ახალი ჯარი მოდის კიდევ რუსეთიდან და პოლშიდამაო.

ამბობენ, რომ ოსმალებს განზრახვა აქვთ, რომ სულთანს ზარბაზნები დაუშინონ.

სოფიაში და ჟილიაპოლს შუა დაყენებულს ოსმალოვს ჯარს ბრძანება მოუვიდა, გადაედგეს ბალკანის მთებზე და საჩქაროდ მივიდეს პლევნოსთან (ოსმან-ფაშასთან).

დღეს ზალცბურგში თ. ბისმარკსა და გრაფ ანდრასჩის მოლაპარაკება აქვთ ერთმანეთში. ამბობენ, ეს მოლაპარაკე-

ბა მშვიდობიანობის ჩამოგდებაზე შეუძლებლობას შეეხებაო.

ბორჯომი, 5 სექტემბერს. ბუ-

შინ ვაცხარებულნი სროლის შემდეგ, ერთ-ერთ მიადგა ოსმალოვს ჯარი (პრან-სტანელები და სულთანის გვარდია) წმ. ნიკოლაის მთას, შიპკოზე; ჩვენმა ჯარმა უკუაქცია მტერი. ამ შეტაკების დროს ჩვენის მხრით მოკლულია 19 აფიცერი და 100 სალდათი, დაჭრილია 400 კაცი.

ოქვის აგებები

აზიის ბრძოლის ველიდან

არტანუჯი, 1 სექტემბერს. („დროების“ კორესპონდენცია). მა მესუთეჯერ დაამზადეს აქაური ჯარი ბრძოლისათვის (ტრევიგა), რადგან ხმა იყო გავარდნილი, რომ არტანუჯის ოსმალები დაცემას უპირებდნო.

პევისტოს 25-ს, აქედამ ოც ვერსზედ, გამოჩნდა ოსმალოვს ცხენოსანი ჯარი. ამ გარემოებამ საკმაოდ დაგვაფაცურა: იმ წამსვე ჩვენი ბანაკი ოსმალთა ციხეებში გადაიტანეს; ჩვენი ვაჭრები სახუმროთ არ დაფთხნენ ასე, რომ რაც დუქნები იყო, თითქმის ყველა დაკეტილია ახლა და თვითონ ვაჭრები სადღაც გადაიხვევენ.

ჩვენი ატრიადის უფროსმა საჩქაროდ დაიბარა ახალციხიდან, პირ-და-პირ გზით, ახალი ჯარი, რომლიდანაც ორი ბატალიონი პიატოგორსკის პოლკისა უკვე მოვიდა. 28-სა და 29-ს მოვიდა ამასგარდა ბუზბრის კორპუსიდან დარესტინისა და ჩვენის ორი პოლკი, რომელნიც გამოჩენილის მეჭრ-პლის საძებნელად იყვნენ გაგზავნილნი.

ამ ნაირად, ახლა შეიყარა აქ იმდენი ჯარი, რომ ოსმალოვს ჯარის დაცემის შიში აღარა გვაქვს.

მართალია, ოსმალოვს ჯარი დგას აქედამ 40 ვერსზედ, პანჭრუტის ახლო, მაგრამ ესენი არიან შარსიდან გამოგზავნილნი პურის, ქერის, თივის და სხვა საურსათის მოსაკრებად სოფლებში და ჩვენზე დაცემას სულაც არ ჰმიტობენ. მაგრამ, როგორც ამბობენ, ჩვენი ატრი-

ადი პირ-იქით უპირებს იმათ დაცემას. ჩილდირში და შოცხოვის მაზრაში რიდი ავაზაკობა; ბევრი ვაჭრები გაცარცვეს; გაღადიან ახალქალაქისა და ახალციხის უფსღებში და იტაცებენ საქონელს. ამ დღეებში გაცარცვეს, სხვათა შორის, ორი მილიციონერი, რომელნიც შოცხოვის გზით ახალციხეში იყვნენ გაგზავნილი რაღაც ქაღალდებით; 30-ს აგვისტოს ახალქალაქის გზაზედ ყაზახი-რუსების ცხენები მოიტაცეს და ტელეგრაფის მავთული წახდინეს ბეგრ-ხატუმთან. ამას წინათ მეჭრ-ალის კაცებმა მოიტაცეს მკატერინოდარის პოლკის ცხენები; ეს კაცები სოფ. ხრამამდინ ჩვენ პოკეთებს (ყარაულად დაყენებულ ჯარს) როგორღაც გაპარვოდნენ.

ამისთანა ამბები და შემთხვევები, განსაკუთრებით ამ უკანასკნელ დროს, ერთობ გახშირდა აქეთვე.

მაგრამ მე ვერ დავეთანხმები თქვენს ახალქალაქელ კორრესპონდენტს, რომელიც ჩილდირის მაზრის უფროსზედ ამბობს, რომ ვითომ ის ჯეროვან ყურადღებას არ აქცევს თავის მაზრასაო, არ იჭერს ავაზაკებსაო, უშვებს ამათ აქედამ ახალქალაქის უფსღში, დუქანი გაუღიაო, მედუქნეები ჰყავს თავის კანცელარიაში და იმას მარტო ფულის ინტერესი აქვსო და სხვ.

მართალია, მაზრის უფროსს თვალყური უნდა ეჭიროს თავის მაზრაზედ; მაგრამ იმისთანა ავაზაკი ხალხის დაყზრობა, როგორც ჩილდირის ხალხია, ძნელია განსაკუთრებით მაშინ, როცა ეს ჩილდირი სამზღვარია ახალქალაქის უფსღისა და შარსილამ აქ უნდა გამოიარონ, და განსაკუთრებით მაშინ, როცა უფ.

ძანაოვს თავის განკარგულებაში მხოლოდ 25 ჩაფარი ჰყავს და თქვენც დამეთანხმებით, რომ ამათ არ შეუძლიანთ იმისთანა კაცი დაიჭირონ, როგორც მეჭრ-ალი, რომელსაც ათასამდინ ცხენოსანი ახლავს.

ჩილდირში რომ იყოს სამზღვრის პირზე დაყენებული პიკეთები, მაშინ კიდევ შეიძლება ამ გვარი ხალხისაგან თავის დაცვა. მაგრამ ესეც უნდა ვსთქვათ, რომ ახალქალაქის სამზღვარზეც კი დგანან ყარაულები და ისინი ვერ იჭერენ ავაზაკებს...

დ. თხარულაფი

შიზილ-ტაფის მსმალოს ჯარისაგან აღების შესახებ ვაზეთი „Le Nord“-ში ამბობს: „ამ გარემოებამ დაგვარწმუნა, რომ მსმალოს ლენერალულ შტაბს ისეთი თვალით არ უნდა უყურებდეთ, როგორც დღემდისინ ვუყურებდით: ლენერალის ლორის-მელიქოვის ტელეგრამმა, შესახებ 23 აგვისტოს საქმისა, გვიჩვენებს, რომ მსმალოს ლენერალულ შტაბმა ჩინებულად ისარგებლა იქამ შემთხვევით და დაიჭირა შიზილ-ტაფა, რომელიც ძალიან კარგი ადგილია სტრატეგიულის მხრით.“

„მოსკოვის უწყებებში“ დაბეჭდილია შემდეგი ტელეგრამა 1 სექტემბერს მდესილამ გაგზავნილი:

„ბუშინ სალამოს დაბრუნდნენ მდესის რეიდში ცეცხლის-გემები „მესტა“ და „მლადიმირი“, რომელთაც დიდი შემწეობა მისცეს პოლკ. შოლოკოვნიკოვის ატრიმდს ძავეასიაში სოხუმის აღების დროს; ამ ხომალდებით გადაჭიონდათ ჩვენს ჯარში ბევრი თოფ-იარაღი, გადაიყვანეს აგრეთვე ჯარები და დაჭრილ-დაზოცილები.“

მსოფლიოს ბრძოლის შედეგად

სტამბოლის გაზეთებში დაბეჭდილია შემდეგი დეპეშა: „შუმლილამ 28 აგვისტოს მიღებული და „Голос“-ის უკანასკნელ ნომერში გადაბეჭდილი:

„რუსები ხელახლად მოადგნენ პლენენასთან დაბანაკებულ მსმან-ფაშის არმიას. იმათ 300 ზარბაზანი აქით დამზადებული პლენენოს ასაღებად. მსმალოვები ინახავენ სასროლებს იმ ხანზაზხით, რომ მოიხმარონ მაშინ, როცა რუსის ჯარი ერთი მოადგება ამ ქალაქს.“

მენის გაზეთს „Tagblatt“-ში დაბეჭდილია შემდეგი დეპეშა 30 აგვისტოს სტამბოლილამ მიღებული:

„პლენენასთან გაცხარებული ბრძოლაა. შიპკოსთანაც ზარბაზნისა და თოფის სროლა ჯერაც არ შეწყვეტილა. სულემან-ფაშამ ბაბროვოს მხრით ჯარები გაგზავნა იქ-ურთ ადგილებსა და რუსის ბანაკების დასათვალიერებლად.

„მდ. იანტრის მხრით რუსის ჯარები ბელაში გროვდება.

„ინგლისის კონსული მოვიდა შიპკოში და მსმალებსა და ბოლგარელებს შემწეობას ურჩევს.“

„მოსკოვის უწყებებში“ 1 სექტემბერს დაბეჭდილი დეპეშა გვაცნობებს, რომ დღეს სერბის ჯარი ტოფიღერას ბანაკილამ ალექსინაცისაკენ გაემგზავრა. მეორეს მხრით მსმალოს ჯარებიც სერბის სამზღვრისაკენ გროვდებიანო.

საქართველო

ლიურია

* * * ამბობენ რომ, შიშის გამო, წელს ალავერდობაზე ძალიან ცოტა ხალხი აპირებს წასვლასაო.

ფელტონი

პარძიის მიძინების

მღვთის-მშობლის დღესასწაული *)

მიდრე პარძიის ქალაქის და მონასტრის აღწერას შეუდგებოდეს, მკითხველებს უმორჩილესად ვსთხოვ ნება მიბოძონ, სხვათა შორის ზოგიერთ აქაურ მონასტრებზედაც ორიოდ სიტყვა ვსთქვა.

ხსენებული ბუშურდოს მონასტერი, რომელსაც ეხლა გვერდზე სოხუმის ეკლესია აქვს მიდგმული, შესანიშნავია იმითაც, რომ შიშინანობის და მღვწეულობის დროს ამა შეეძლო სრულებით უხილავათ დაეფარა, არამთუ მონასტრის ზერები და სხვა მისი მსახურები, თუნდ მთელი სოფლის ხალხიც. ამ მონასტერ თალსა და გუმბათს შუა დატანებული

აქვს თორმეტამდე მომცრო ოთახები იმ გვარად, რომ ხამი კაცი სრულებით ვერ წარმოიდგენს—თუ აქ ადამიანის საცხოვრებელი იყოს. ამოთახებში გამუდმებით ბერებს უცხოვრიათ.

ამ ხსენებულ მონასტრის მავარი სოფ. სალამოც ვნახე, სადაც სამ ეკლესიათ შორის ერთი უფრო შესანიშნავია, როგორათაც სიერციით, აგრეთვე მშვენიერი ვიზანტიური არხიტექტურით.

ამბობენ, იმ სოფ. სალამოს ეს სახელი ამ გვარად მიუღია: თრიალეთილამ წამოსულ მგზავრებს აქ ტბის (დუმანის ტბა) პირზე დაუსალამოებიათ. (და მართლათაც, ზაფხულობით მშვენიერ და სასიამოვნო სურათს წარმოადგენს როგორათაც თითონ სარკესებრ მოელვარე მღვლვარე ტბა, აგრეთვე მისი ამწვანებული და ფერად-ფერადი სურნელებიან მინდვრის ყვავილებით მოფენილი ნაპ-

რები. ამ დუმანის ტბის წყალი თაფარაენის ტბიდგან გამომდინარობს, რომელთა შუა ორი სოფელი—ზანდა და შოგა მდებარობს, თაფარაენის ტბაც საქრთველოს ისტორიისთვის იმითია შესანიშნავი. რომ აქ ოდესმე წმ. ნინო მართველთა ბანანათლებელმა ძილში ჩვენება მიიღო, რომ ამ ტბიდგან გამომდინარ წყალს მიჰყოლოდა ქალაქ მცხეთაში ჩასასავლელათ.) ის ხსენებული მგზავრები სალამოდგან რო წამოსულან, გზაზედ ბატკანი მოუპარამთ და იმ ალაგვს ეხლა სოფელია ბატკანათ წოდებული. ბატკანადგან წამოსულთ ერთ წყლის პირზედ მოპარული ბატკნისა ყაურმა გაუყვეთებათ და იმ ალაგს სოფელია შაურმათ წოდებული. შაურმიდგან წამოსულნი ახალქალაქს გააცილებიან და ერთ ღელის პირათ დილა გაუტარებიათ, სადაც ეხლა სოფ. დილისკაა.

*) „დროება“ № 137

* * ჩვენ გვითხრეს, რომ უფ. მართანოე, თფილისის წიგნის მალაზიის პატრონი, ვინც კი ხამი კაცი მოვა იმის მალაზიაში და ქართულ ანბანს თხოულობს, ყველას უფ. ს. მდივანოვის ანბანს აჩვენებს ხელში; აგრეთვე ვინც გარეშე ქვეყნებიდან ითხოვს, ყველას მაინცა-და-მაინც ისევ ამავე მდივანოვის ანბანს უგზავნიან.

რასაკვირველია, ყავლად უნაკლებლო არც უფ. ზოკებაშვილის „ქართული ანბანია“, მაგრამ სირცხვილია, რომ ამისთანა ანბანი იყოს და უ. მდივანოვის საძაგელი ანბანი ვრცელდებოდეს. მაგრამ კომერციული ანგარიში რას არ აქნენინებს კაცს!

* * თელავიდან გვწერენ, რომ ამ ქალაქში, რომელიც ადრე თავის მშვიდობიანს და ქურდავაზაკებისაგან შეუშფოთებელის ცხოვრებით იყო განთქმულია, ამ უკანასკნელ დროს სხვა-და-სხვა გვარი აე-კაცობა ერთობ ვახშირდაო.

ჩვენს კორრესპონდენტს მოჰყავს, სხვათა შორის, ერთი შემთხვევა, რომელიც ამ დღეებში მომხდარა იქ: ერთ სომხის ოჯახს დასცემიან ავაზაკები იმ დროს, როცა კაცი არ ყოფილა შინ. ძარგების მტვრევა დედაკაცს გაუვია, რომელიც მარტო ყოფილა თავის წვრილ-შვილებით, ავარდნილა ლოგინიდან და, როგორც კორრესპონდენტი გვარწმუნებს,

რკინის შამფურის შემწეობითა და ხმამალლა ყვირილით გაუქცევია ავაზაკები. დედაკაცი მძიმეთ არის თურმე, ხელში დაჭრილი ხანჯლით.

ამბობენ, რომ ამ შემთხვევის შემდეგ, ის ავაზაკები დაიჭირა თელავის პოლიციამაო და ახლა ქალაქი ისევ დამშვიდებული არისო.

* * ჩვენი ოზურგეთელი კორრესპონდენტი გვწერს, რომ ერთი უმთავრესთაგანი მიზეზი იმ გარემოებისა, რომ ჩვენს ქალაქში ასე გავრცელებულია ამ ქამად სხვა-და-სხვა სწულუბა ის არისო, რომ ამ ქალაქს ყურის-მგდებელი არავინ ჰყავსო და ქუჩებში და დუქნების წინ ისეთი სიბინძურე და სიმყრალე არისო, რომ ცხვირ-დაუცმელად კაცს გავლა გაუჭირდებაო. ოზურგეთის ბაზრის ორივე მხრით თითქმის მულამ პატარა წყალი ჩამოდისო და პატრონი რომ იყოს, ძალიან ადვილად შეიძლებოდა ქუჩების სუფთათ შენახვაო, მაგრამ თვითონ ეს წყალიც ისეთ ნაირად ამყრალებულია რომ, სარგებლობის მაგიერად, იმას ხალხის ჯანმთელობისათვის ვნება მოაქვსო.

* * ჩვენ შევიტყუეთ, რომ უფ. დიმიტრი ბაქრაძეს გაუთავებია თავის საქართველოს ისტორიის („საქართველო“) მეორე და მესამე რვეულები და

მალე ბეჭდვას შეუდგებაო. ჩვენს უფ. როგორც გვითხრენ, ის საზოგადო ისტორიას შეიცავს ქართველებისას.

უცხო ქვეყნები

საზრანგეთი

პარიჟის გაზეთები საესეა ტიერის დასაფლავების ცერემონიის აღწერითა და იმ მოსაზრებითა—თუ რა მხრით დააკლდება საფრანგეთს ამ გამორჩენილი კაცის სიკვდილი.

როგორც ამ აღწერილამა სჩანს, ტიერი უეცრად მომკვდარა საუზმის დროს სიღამბლითა. იმ დღეს სრულებით კარგათ ყოფილა, დილას უსვირნია ბაღში, ულაპარაკნია ვილაკებთან და საუზმედ რომ დამჯდარა, უცბათ ფერი სცვლია, წაქცეულია და, ნახევარი საათის შემდეგ, კიდევ მიცვალებულა, თუმცა სან-შერმენისა და პარიჟიდან მოხმობილ ექიმებს ყოველგვარი საშუალება უხმარიათ იმის მოსაბრუნებელად.

დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა საფრანგეთში და მთელს ევროპაში ტიერის სიკვდილმა. საფრანგეთის რესპუბლიკური პარტია პირველად თურმე ერთობ შეწუხდა, ერთობ დაიბნა, როცა ეს ამბავი გაიგო; ძალიან ჩაფიქრებული იყო თურმე ამ პარტიის წარმომადგენე-

სოფ.სალამოს მონისტრის კვლევებიამომდევ შეურყევლათ სდგას, მაგრამ თალი კი სრულებით მონგრეული აქვს.

მონასტრის გარშემო კაცის ყურადღებას მიიზიდამს ოთხი სასაფლაოს ქვა; სამი ქვა მწოლარე შეკაზმულ ცხენის სურათს წარმოადგენენ, რომელთაც გვერდებზე გამოკვეთილი აქვთ: თოფი, დაბზაჩა, ხმალი, ქამარ-ხანჯალი და მათი ყოველივე სამკაული, აგრეთვე ღვინის კულა აზარფეშა, ყანწები და სხვა გვარი შინაური ჭურჭელი. ეს ქვები გამწკრივბულნი არიან ერთი-ერთმანეთზე სამსამ ალაბზე დაშორებით, ერთ ქვაზედ ქართული ნაწერიც ვიპოვე, მაგრამ გაუგებარია. ამ სოფ. სალამოს მოსახლე თარაქაძის თათრებმა დამარწმუნეს, რომ ეს ქვები სამთა ძმათა გმირთა ქართველთა კუთვნილებას შეადგენსო. მეორე ქვა წარმოადგენს მწოლარე ყოჩის (ცხვის) სურათს დაგრებილი რქებით. ამ გვარ სასაფლაოების ქვებს თითქმის ყველა უწინდელ ეკვლესიების გარეშემოხედება კაცი.

სამწუხაროთ, ეს ეკვლესიები და ნაოხარი სოფლები, რომელნიც ასე უხვად

გაფანტულნი არიან მთელ ჯავახეთში ყოველ ბიჯის ვადადგმაზე, გვაგონებენ მხოლოთ შთენილთ კვალთ აქ ოდესმე ქართველების გაძლიერებულ და აღყვავებულ ცხოვრებას!

დღეს ამ ნაოხარ სოფლებში ასახლიან, და ეკვლესიებიც თავიანთ წმინდანების სახელებზე გადაუკეთებიათ, სომხები, სომეხ-კათოლიკები და აგრეთვე დუნაბორები და თათრები.

მსლანდელი ამ ჯავახეთში მოსახლე სომხები პარაპეტ არხივისკოპოსისგან არიან არზრუმშიდგან გადმოსახლებულნი, გრაფ პასკევიჩის დროს, როდესაც ამ გამორჩენილმა სარდალმა აიღო ახალციხე, ეს ახალქალაქი, არზრუმი და ბაიბურთის არე-მარე 1829—1830 წელსა.

ამ გადმოსახლებულთ რიცხვი—70, 000 მოსახლე მეტი იყო და მომეტებული ნაწილი ჯავახეთში დასახლდნენ.

სომეხ-კათოლიკებიც ამათ გადმოჰყენენ და ზოგი პრტანის მაზრის სოფ. მელიდგან არიან გადმოსახლებულნი.

დუნაბორები (სულის-წმინდის მგომობლები) ნიკოლოზ იპსერატორმა დასასჯელათ გამოგზავნა რუსეთიდგან ამ

აოხრებულ ქვეყანაში მსმალეთის სამზღვარზე დასახლებლათ 1842 წელსა. ამ ქამად ამათი რვა სოფელი ერთს განსაკუთრებულ საზოგადოებას შეადგენს.

მათრები ზოგი ადგილობრივ გათათრებულ ქართველებისგან შესდგება, რომელთაც დღევანდლამდე ქართული გვარები აქეთ და ქართულათაც კარგათ ლაპარაკობენ. ზოგნი შემოახინულბულნი არიან შემდეგში, და ზოგი კი, ე. ი. მსმალოს თათრები, იმ თავითვე არიან დარჩომილი.

აქ რომ მთელ ამ ჯავახეთში რამდენიმე სოფელი-ლა გადარჩენიათ ოსმალოებს, სადაც აქამომდე ქართველებს გაუმავრებიათ თავი; მაგრა სხვა ტომთა ხალხის აურევლად მარტო სამი სოფელი—პტენა, ჩუნჩხა და ბალანთა—ლაა დარჩენილი. სხვა სოფლები კი: ბარაღეთი, პოტელია, ჩხარუნა, ხიზაბავრა, მარეგანი, ზოგაშენი, აზნია, შურჯახეთი, მილდა და სხვ. გადარეულნი არიან თათრებს და სომხებში.

მთელი ჯავახეთის ქართველები სამსამრეგლოთ განყოფება და სამას-ორმოც-და-ათამდინ მეტი კომლი ითვლება.

ილ. აღნაზაშვილი
(შემდეგი აქნება)

ლი ზამბეტა. მაგრამ მალე მოვიდნენ გონზე, მალე დარწმუნდნენ, რომ ამ ერთი კაცის მოკლებამაინცა-და-მაინც რესპუბლიკის საქმეს მაღლენათ ვერ აენიბს, რადგან ფრანკუზის ხალხი ახლა ამ მმართველობის ფორმის მომხრეა, რადგან მომეტებული ნაწილი საფრანგეთისა და ჯერებულთა ახლა იმაზედ, რომ მონარხია იმათ ქვეყანაში ახლა ვერ იხიერებს და, სხვა ღირსებაც რომ არა ჰქონდეს-რა რესპუბლიკას, მაინც იმას უნდა მოჰკიდონ ხელი, მაინც იმის დამკვიდრებას უნდა ეცადნენ.

დიდის ამბითაც დაუმარხავთ ტიერი. თითქმის მთელი საფრანგეთიდან მოსულან იმის უკანასკნელ პატივის-საცემელად სხვა-და-სხვა ქალაქებისა და სოფლების წარმომადგენელნი; ასე რომ, ამბობენ, იმის კუბოს უკანასკნელი ნახევარი მილიონი ხალხი მიჰყვებოდა „Père Lachaise“ის სასაფლაოზედ.

ამბობენ, რომ ტიერმა ორი ანდერძი დაადო: ერთი საკუთრივ იმის ქონების განაწილებას შეეხებაო (თითქმის მთელი თავის ქონება ცოლისთვის უანდერძებია და ცოლის დისათვის — მადემუაზელ ღონისათვის, რადგან სხვა შემკვიდრე ტიერს არა ჰყვანდა). მეორე ანდერძი — პოლიტიკური ანდერძი არისო, რომლითაც ის ურჩევს საფრანგეთის ხალხს, რომ ავრათ მოეჭიდონ რესპუბლიკას, რადგან ამის დამკვიდრება და გაძლიერება საფრანგეთის გაძლიერება და აპყვავება იქნებაო და სხვ.

რაც წინაზე ვსთქვი, ახლაც იმას გავიმეორებთ: ამ დიდი კაცის სიკვდილი, რასაკვირველია, დასაკლისია საფრანგეთისათვის; მაგრამ არც ისეთი დასაკლი-

სია, რომ ამან რესპუბლიკის საქმეს აენოს და რაიმე დაბრკოლება მისცეს.

ოსმალეთი

ოსმალეთის მთავრობამ მიწერილობა გაუგზავნა სხვა და სხვა მაზრის ლებრატორებს, რომ ხალხს გამოუცხადოს, ნაციონალური ძრებისათვის ახალი დეპუტატების ამორჩევას შეუდგნენ. მსახალი ნაციონალური ძრება, როგორც ამბობენ, მომავალი ნოემბრის პირველს შეიკრიბება სტამბოლში. მთელი ოსმალეთის პროვინციებმა უნდა დანიშნოს: 60 მაჰმადიანი დეპუტატი და 47 ქრისტიანი.

კავკასიის საგარეო ინსტიტუტი

მზობარე ქალები მიიღებენ ყოველთვის დღე და ღამე; ფასი დღეში 50 კაპ., ღამეში უფასო მიიღებენ.

ცალკე ოთახების ქირა თვეში 30—50 მანეთამდის არის.

მიღება ავანთყოფი ქალებისა და ყმაწვილების.

ქალის ავანთყოფობისათვის:

ჰოველ დღე, კვირას გარდა, 10 საათიდან 11-დან — დოქტორი მანოვი.

მთხშაბათობითა და შაბათობით 12 საათიდან 1-მდინ — დოქტორი რემერტი.

სამშაბათობით და შაბათობით 11-დ. 12-მდინ — დოქტორი აღბანუსი.

საყმაწვილო ავანთყოფობისთვის:

ხუთშაბათობით 11 საათიდან 12-მდინ და კვირათობით 10-დან 11-მდი — დოქტორი შუა-

შაბათობით 12 საათზე რჩევა დოქტორებისა, რემერტის, აღბანუსის და ანანოვის

განცხადებანი

შეძებ შაზირღებს, რომელთა ვასწავლი დიმნაზიის სწავლის ყოველ საგანს, გარდა ლათინურისა და ბერძნულის ენისა. ძუკიაში, სემიონოვის ქუჩაში, სახლის № 7, ძობიაშვილის სადგომში.

ქალაქის გაგზომისაგან

თფილისის ქალაქის გაგზომება

ამით აცხადებს საყოველთაოდ, რომ იმასთან — დასწრებით იქნება მხოლოდ ერთი ვაჭრობა, ხუთ ნაჭერ ქალაქის მიწაზე რომელიც ქალაქის მე-11 ნაწილში მე-2 განყოფილებაში, ანდრეევსკის ქუჩაზე იმყოფება შემდეგ სამზღვრებში: ჩრდილოეთით — სახლი კაპიტანის შელიგოვისა აღმოსავლეთით — ანდრეევსკის ქუჩა, სამხრეთით — ძირაჩნის ქუჩა და დასავლეთით — სახლი დენერალ მამაცაშვილისა და მიწები ძეიატკოვსკისა და პაიჭაძისა.

ვაჭრობა შემდეგ რიცხვებშია დანიშნული: პირველი და მეორე უჩასტის მიწისა, რომელიც შეიცავს 191. 55 და 155, 7 ოთხ კუთხ საყენს, 11 ენკენისთვეს. მესამე, 183 ოთხ-კუთხივე საყენის უჩასტის ვაჭრობა იქნება 23 ენკენისთვეს; მეოთხე უჩასტისა — 182, 9 ოთხ კუთხი საყენი — 30 ენკენისთვეს და მეხუთე უჩასტისა, რომელიც შეიცავს 181, 81 ოთხ-კუთხს საყენ მიწას, 16 ენკენისთვეს ამ წლისას.

მოვაჭრენი ვალდებულნი არიან, რომ კანონიერი გირაო წარმოადგინონ. (3—3)

ჭუთაისში მიიღებენ ყმაწვილებს

სამუალ სასწავლებლების მესამე კლასიდან მოსამზადებლად.

მსურველს შეუძლიან იკითხოს „ძობილის“ სასტუმროში მადალიუპონი.

გლოვია

ირაკლი მორისა

თქმული სოლომონ მსაჯულისაგან გამოცემული ზაქარია შიჭინაძისაგან ისყიდება მართანოვი წიგნის ძალაზიაში ფასი ერთი შაური

რპ. მზა.	დილა.	სალამ.	II კ.	III კ.	ტელეგრაფი	მ. კაპ	ბირჟა	მან. კაპ	მაზანდა	მან. კაპ
თფილისი	9 21	5 18			მცი სიტყვა თფილისიდან:		პეტერბურგი, 2 ენკენის.		თფილისი, 7 ენკენისთვე	
მცხეთა	10 11	6 27	68	38	ჭუთაისს, შოთს	1			შქვ. თეთ. ბანჯისა, ფთ.	1 55
ზორი	11 58	9 43	2 40	1 23	ზორს, დუშეთს, სიღნაღს	50	მართი პანეთი ღირს:		შქელი წითელი.	1 40
ხაშური	1 29	11 57	3 92	2 18	როსტოვს, მდებახს, მოსკოვს	2	ლონდონში 24 პენსია	78	ქერი ფუთი.	1 30
სურამი	1 44		4 42	2 46	პეტერბურგს, მარშავას	2	პარიუში 259 ნანტიმი.	81	ბამბა მრეწვისა, ფუთი.	7
ქვირილა	5 49		5 81	3 23	ოსმალეთში, შევიცარიაში	3	მსკონტი (სარგებლისფასი)	71 1/2	— ამერიკისა, ფუთი.	8 10
რიონი	6 47		6 75	3 75	იტალიაში და საფრანგეთში	3 50	ბანკის ბილეთი 5%	94	— ბაპენტილი ბამბა ფთ.	8 20
სამტრედია	7 41		7 73	4 29	ინგლისში	3 75	მოგებიანი (პირველისხები)	208 25	მატყლი თუშური ფთ.	5
ახ-სენაკი	—		8 57	4 76	უოზბა		მოგებიანი (მეორე ხესხი)	208 75	— მარაქამისა ფთ.	3 40
შოთი	9 40		9 75	5 42	ა) თფილისიდან: სამზღვარ გარეთ, შუთისს, რუსეთს — ყოველ დღე		ბირაოს ფურცლები:		პბრეშუმი ნუხური სტ.	3
შოთი	9 13				კვირას გარდა, ხუვდ. ორშ. და სამშ.		თფილ. სააზნ. ბანკისა,		ძინი, ფუთი.	5
ახ-სენაკი	—		1 18	66	მზურ. — ბარასკ. დ. ორშ. ძაქეთს — სამშ. და შაბ.		ხერსონის ბანკის (5 1/2)	85 25	ძინის სანთელი ფუთი.	7
სამტრედია	11 16		2 6	1 14	ბ) შუთისიდან:		მოსკოვის (5%)	85 50	სტეარინის სანთელი, ფ.	12
რიონი	12 13		3 4	1 69	თფილისისა და შოთისაკენ — ყოველ დღე		აქციები:		ხორცი ძრახვისა, ლიტ.	5 4
ქვირილა	1 18		ლაშე 3 98	2 21	დღე, კვირას გარდა. მზურეთს — ორშ. და პარასკ.		მდების საეჭრო ბანკის	177	— ცხვრისა, ლიტრა	5 4
სურამი	5 12		11 0	5 33	2 96		შოთი-თფილ. რკინ. გზის		სპირტი, გრადუსი	11
ხაშური	5 39		1 37	5 84	3 24		შავი ზღვის ცეცხ. ვეშების	527	შაქარი, ბროც. ფუთი	8
ზორი	7 5		4 8	7 36	4 9		ძაკეაზის და მერკურის.	225	— უხვნილი ფუთი.	7 20
მცხეთა	8 50		6 59	9 8	5 4		პირვ. საზღვევ. საზოგ.	745 50	შავა გრვალის, ფუთი.	32
თფილისი	9 31		7 56	9 75	5 42		პეტერბ. საზღვევ. საზ.	235 50	წყითი ქუჩეუთისა ფუთ.	11
							მოსკოვის საზღვევ. საზ.	268	მქრო 1/2 იმპერიალი.	7 90